

ECHA KRAJOWE

Proces ordynata Jana Bispinga.

GRODNO, 19 października.

Na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym w Grodnie zasiadł ordynat Bisping, oskarżony o zabójstwo dwóch wieśniaków Jęfima Mojsiewiczza ze wsi Kajeniowce i Konstantego Prokopowicza ze wsi Remiciowce gminy Wielko Ejsmontowskiej, par. Grodz. i podpalenie 4 strzech włościńskich samowolnie, a wraz z oddziałem wojskowym 30 stodół i 90 chlewo.

Osk. Bisping nie wykazuje żadnego zdenerwowania. Odpowiada Sądowi spokojnie i głośno. Na pytania czy jest karany, odpowiada tak, z zaznaczeniem, że wyrok jeszcze nie uprawomocnił.

W czasie czytania przez przewodniczącego aktu oskarżenia Bisping czyta jeden z dzienników miejscowych, w których już przed procesem akt ten umieszczono.

Przemówienie oskarżonego.

Po odczytaniu aktu oskarżenia zabrał głos oskarżony ordynat Bisping, który na pytanie przewodniczącego sądu w sprawie zbrodni zabójstwa Mojsiewiczza nie przyznał się do winy. Co do zarzutów podpalenia stodół i zagród nie przyznał się. Natomiast przyznał się, że podpalił właścicielnie domy mieszkalne. Zeznania swa Bisping podzielił na 3 części: osobistą, ogólną i polityczną.

Po wkroczeniu Niemców został mianowany przez nich wójt gminy Massalskiej obecnie Ejsmontowskiej. Nie chciał przyjąć tej godności, jednak uległ namowom obywateli miejscowych oraz kieru. Ludność, jak oświadcza Bisping, cierpiała od częstych rekwizycji i on jeden mógł zapewnić bezpieczeństwo i spokój mieszkańcom jako człowiek wpływo- wy u okupantów. Niedługo potem otrzymał od władz niemieckich rozkaz zwiezienia zboża, pozostawionego przez uchodźców do Rosji do swego majątku Massalany. Zboże to było przeznaczane na wywóz do Niemiec i jedynie dzięki wpływowi Bispinga zdolano obronić to zboże, które później zostało przeznaczona na podział między miejscową ludność. Bisping pełnił wówczas funkcję komendanta strzelców.

W tej chwili Bisping przechodzi do części ogólnej swych zeznań. Sytuacja była bardzo poważna. Dywizja litewsko-białoruska liczyła zaledwie 1200 ludzi i posiadała jeden karabin maszynowy. Bisping uważał za swój obowiązek stworzyć organizację samoobrony. Przedstawił władzom niemieckim cele swej organizacji jako obronę przed bolszewikami.

Właściwie była to organizacja polska konspiracyjna. Prowadził ją mimo trudności czynionych mu ze strony Niemiec i w jej interesie przyjechał do Warszawy, gdzie od Rady Regencyjnej uzyskał 309 tysięcy marek niem. na cele polskich formacji wojskowych. Pieniądze te wręczył prezesowi Komitetu Obrony Kresów. Powróciwszy z Warszawy, nie zastał już władz niemieckich. Gmina Massalany znajdowała się w pasie neutralnym. W tym okresie władze polskie pertraktowały z władzami niemieckimi o wycofanie z Polski wojsk niemieckich. Zdarzyła się okazja nabycia dużego ekwipunku kawalerskiego i doborowych koni. Bisping nabył te konie dla wojska polskiego i umieścił je tymczasowo w maj. p. Niemcewicza, sam zaś udał się do Indury, aby znaleźć tam dla koni pomieszczenie. Bawiąc w Indurze.

dowiedział się, że konie te były kradzione przez Białorusinów. — Wrócić też zgłosił się po nie do Bispinga emisariusz bolszewicki z zadanem wydania mu koni. Bisping stanowczo odmówił. W towarzystwie oddziału 3-go pułku strzelców konnych udał się Bisping do majątku Niemcewicza, aby bronić stojących tam koni. Po drodze podpalił własnoręcznie 3 chaty mieszkalne głównych przywódców zanarchizowanych wsi.

Bisping oświadcza, że renit Mojsiewiczza przypadkowo. Strzelał do niego z odległości kilku kroków i gdyby, jak twierdzi, chciał go zabić, strzelałby w głowę lub pierś, a nie w nogi. Bronią, jak twierdzi, władał znakomicie.

Bisping kategorię zaprzecza czynionym mu zarzutom z aktu oskarżenia, jakoby bronili majątku swej żony i stwierdza, że bronili tylko mienia państwowego, t. j. koni zakupionych dla wojska. „Stwierdzam, że szedłem z zimną krwią, byłem zdecydowany rozstrzelać wszystkich, którzyby oparli się mej woli, był to bowiem jedyny ratunek w ówczesnej sytuacji”.

Następnie Bisping wylicza detalicznie zabrowany inwentarz żywy, rolniczy i sprzętu domowego, szacując je na 150 tys. mk. niem.

Na tem skończył drugą część swego przemówienia, oświadcza- jąc, że część trzecią polityczną uważa za tajną.

3 sierpnia 1925 roku Bisping otrzymał list, podpisany przez komitet partii komunistycznej, która zażądała, aby wydał swe konie do dyspozycji partii. Bisping zdziwiony zaufaniem komunistów do siebie, całą sprawę zgłosił policji, która wszczęła dochodzenie i wpadła na ślad organizacji komunistycznej. W rezultacie tego odbył się szereg procesów o należenie do partii komunistycznej.

Pytania prokuratora.

Po przemówieniu Bispinga Prokurator Miller zapytał oskarżonego dlaczego on zwracał się o pomoc do wojska niemieckiego, pomijając oddziały samoobrony polskiej?

Bisping w swej odpowiedzi zaznaczył, że oddziały samoobrony, były zaczątkami armii zbrojnej i nie były przeznaczane do ekspedycji kar- nych. Rzeczą jest znana, że w powiecie grodzieńskim szerzyła się agitacja wśród włościń, aby nie wstępowały do „legionów”, które bronią tylko „panów”. Rzeczą też jest znana, że udział elementu oby- ateli ziemskich w formacjach wojskowych na zewnątrz był ukrywany. Przyjmując udział w Samoobronie jest znany fakt, jak w Sopockinach oddział Samoobrony odmówił przysięgi, co miało nastąpić na tem podłożu.

Na pytanie dlaczego uważał niektórych wieśniaków za „prowdy- rów” Bisping zaznacza, że były przeprowadzane specjalne wywiady w tym celu i miał dostateczne dowody.

Zeznanie świadków.

W dalszym ciągu zaprzysiężono 72 świadków, wśród których znajdują się ks. sęd. Zebrowski, min. Cze- czulowicz, v. ce. prezydent Cydzik. W pierwszym dniu zbadano 18 świad- ków i 2 biegłych lekarzy d-r Jakimo- wicza i d-r mjr. Heczyskiego. Zeznawali wyłącznie świadkowie oskar- żenia. Większość zeznań różni się znacznie od złożonych u sędziego śledczego.

W dniu 21 b. m. odbędzie się w Sądzie Okręgowym Wileńskim sprawa o zwrot przymusowo sprzedane- go przez rząd rosyjski po 1863 r. majątku Berdówka, w powiecie Lidz- kim. Jako powód występuje rodzony syn i jedyny spadkobierca ówczesne- go właściciela Berdówki Wincentego Zachwatowicza, Stanisław, który jako dziesięcioletni chłopiec zestany z całą rodziną włąb Rosji, więcej swego rodzinnego miejsca nie oglądał. Jest to sprawa w naszych stronach tego rodzaju, sprawa niezmiernie typowa i charakterystyczna, jak przez wzgląd na swoją historię, tak i na stan obecny w warunkach samodzielnego życia politycznego Polski.

Jeżeli bowiem zagrabienie Berdów- ki w sposób tak bezwzględny i krzyw- dzący, jak to czynić mogli i potrafili siepacze moskiewscy z pod znaku Murawjewa stanowią może jaskrawy przykład stosunków popowstaniow- ych, to z drugiej strony niezdecydo- wanie i niewytłomaczone niczem ostrośnoś w danym wypadku władz naszych, co do naprawienia zia i wynagrodzenia strasznej krzywdy dziejowej, może być przyczynkiem do obrazu panujących obecnie sto- sunków w Odrodzonej Polsce.

Nabywcą wspomnianego majątku Berdówka był ówczesny sekretarz Szeffa żandarmów w Petersburgu Hr. Szawałowa Aleksander Dembowickij, późniejszy gubernator Mohylewski, który idąc za poradą generała Mawro- za, znanego masowego nabywcy pol- skich majątków w Lidzkiem, obrął sobie Berdówkę, jako jeden z pięk- niejszych i najlepiej zagospodarowa- nych majątków.

O restytucji praw do tego majątku ma ostatecznie zdecydować sąd polski. Chodzi tu mianowicie o roz- strzygnięcie zasadniczej kwestji czy sprzedaż przymusowa, dokonana w celu politycznym, w myśl wyjątko- wych rufyfikacyjnych ukazów, wśród moskiewskich czynowników, tych „lic russkago proischozhdienija”, (gdz) ta- kim tylko wolno było stawać do li- cytacji) była legalnym środkiem alie- najacji, czy też nie; czy Rząd polski w Odrodzonej i niepodległej Ojczyźnie może uznawać i kontynuować wy- konanie kar, nałożonych przez władze rosyjskie za udział w powstaniu 1863 roku; czy przemoc moskiewska ma być nareszcie zdeptana, a krzywda słusznie wynagrodzona; czy wreszcie dostatecznym jest uświadomienie ko- nieczności usunięcia tego gwałtu, który faktycznie do dziś dnia istnieje, pomimo tak patriotycznej i wzniosłej rezolucji Sejmu Ustawodawczego z dnia 4 maja 1920 roku, wzywającej Rząd „w poczuciu wszelkiej spra- wiedliwości i zbiorowego sumienia narodowego”, do przedłożenia Sej- mowi projektu ustawy o zwrot tych majątków uczestnikom powstania, lub ich prawomocnym następcom.

Obecnie tylko Sady polskie po- woane są do naprawy tej krzywdy dziejowej, i o ile wiemy wywiązały się już w kilku wypadkach z tego zadania z honorem i uznaniem całego społeczeństwa dla sądownictwa pol- skiego.

Niektórzy przyznali się, że brali udział w napadzie na Krasnin i że stamtąd przywieźli zboże, inwentarz żywy, a nawet meble.

Na pytanie dlaczego poszli do Krasnina — odpowiadają, że „jeś- chcieli”. Dlaczego brali meble — od- powiedzieli Mojsiewiczowa, że „wsio brali”.

Rozprawa sądowa jeszcze trwa. N.

Z dziejów martyrologii popowstaniowej.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

Nowe memorandum Kowieńskie

Chorobliwo - manjackie pretensje do Wilna.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

O nadzycia w marynarce.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna zmienić nie mogą.

W ten sposób zbrojne zajęcia Wilna przez wojska polskie prawne- go stany tych ziem zmienić nie mo- gą, gdyż jedynie do tego upraw- nione naczestwo uznano je za część składową Litwy.

Sowiecko-litewski traktat przyjaźni potwierdził tylko traktat z roku 1920 i żadne kroki polskie, pretencje Litwy do Wilna

KURJER GOSPODARCZY

ZIEM Wschodnich

INFORMACJE.

W sprawie budowy elewatorów.

Wobec ukazania się w «Gazecie Porannej Warszawskiej» z dn. 8 b. m. w notatce p. t. «Elewatory w Polsce» rezolucji Komitetu Związku Organizacji Rolniczych, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych komunikuje, iż niesłuszne jest zawarte w tej rezolucji twierdzenie, jakoby umowa z kapitalistami zagranicznymi w sprawie budowy elewatorów nie została doprowadzona do skutku dlatego, że Ministerstwo pominięło opinie organizacji rolniczych w tej sprawie. W istocie bowiem Ministerstwo, zanim zajęło stanowisko w tej sprawie, zorganizowało w dn. 8 i 10 ub. m. dwie konferencje z udziałem zainteresowanych instytucji, między innymi z udziałem Związku Polskich Organizacji Rolniczych. W wyniku wyczerpującego przedyskutowania zagadnienia konferencja doszła do wniosku, że zawarcie umowy w sprawie sfinansowania budowy elewatorów powinno być poprzedzone fachowym studium i wypracowaniem szczegółowego projektu, — a formuła ta nie wywołuje sprzeciwu zebranych, jakkolwiek widocznie zalecała pryncypialnie z grupami kapitalistycznymi, gotowemu do finansowania budowy elewatorów, na razie zawieszając. Wobec bowiem przedstawiciele poszczególnych Ministerstw, jak i delegaci instytucji, obecni na konferencji uznali sprawę budowy elewatorów za zbyt poważną, by mogła być zdecydowana na podstawie faktu oferty finansowej, obciążającej kraj pokazywanym długiem, bez rozważenia istotnie celowego jej użytkowania. Zresztą konieczność gruntownych studiów nad planem sieci elewatorów uznaje w drugiej swej części i wymieniona wyżej rezolucja Komitetu Związku Polskich Organizacji Rolniczych, a Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, zgodnie z postanowieniami Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, już badania odpowiednie rozpoczęło i powołało do życia Komisję rzeczoznawców, która w ciągu najbliższych 3 miesięcy ma opracować szczegółowy projekt sieci elewatorów i składowych zbożowych ściśle dostosowanych do potrzeb życia gospodarczego Państwa.

Układ w sprawie Białowięży.

Między grupą finansową angielską, której polską ekspozyturą jest Polska Sp. Drzewna «Century» a ministerstwem rolnictwa nastąpiło porozumienie, na jakich zasadach spółka będzie prowadzić w dalszym ciągu eksploatację puszczy Białowiężskiej, Stonińskiej, Bakszańkiej i lasów Grodzkieńskich. Spółka, przeprowadzając szereg zmian w administracji ze szczególnym uwzględnieniem elementu polskiego, rozpocznie w najbliższym czasie intensywną eksploatację. Grupa angielska wypełni wszystkie wymagane przez rząd warunki płatności, kategoria zaś złożona w roku 1924 nadal pozostaje w rękach rządu.

Podatek od obrotu i majątkowy.

W ciągu października i listopada mianowicie do dnia 20-go października i 20-go listopada, przypadają terminy płatności zaliczek na podatek przemysłowy od obrotu za trzeci kwartał b. r., od 15 października do 15 listopada termin płatności drugiego połowy podatku gruntowego i do końca października upływa termin drugiej raty podatku majątkowego, płatnej w roku 1926. Niedotrzymanie któregokolwiek z tych terminów pociągnie za sobą przymusowe pobranie zaległych kwot wraz z karami za zwłokę. Nadto Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że opieszali płatnicy tracą prawo do korzystania z wszelkich ulg podatkowych.

Rzemieślnicy przeciwko projektowi ustawy przemysłowej

Minister Przemysłu i Handlu, p. Kwiatkowski, przyjął delegację Centralnego T-wa Rzemieślniczego Chrześcijan, która złożyła materiał w sprawie zamierzonego projektu ustawy przemysłowej, mającej ukazać się, jako dekret p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Memorjał wyraża zastrzeżenie przeciwko zamierzonemu projektowi ustawy i wyraża obawy przed skutkami mającego ukazać się dekretu. Memorjał zwraca również uwagę na nieuwzględnienie w projekcie dekretu postulatów wykwalifikowanych rzemieślników. Pan minister obiecał rozpatrzyć przychylnie zawarte w memorjale postulaty.

Międzynarodowa konferencja ekonomiczna.

W r. ub. na skutek rezolucji Ligi Narodów został wyłoniony t. zw. Komitet Przetworczy Międzynarodowej Konferencji Ekonomicznej, który niebawem ma podjąć swoje obrady. Na członka polskiego powołany został «ad personam» b. minister inż. H. Gliwicki.

W związku z powyższym odbyła się w dniu 14 b. m. w ministerstwie przemysłu i handlu pod przewodnictwem ministra inż. E. Kwiatkowskiego specjalna narada. Udział w niej wzięli delegaci zainteresowanych ministerstw oraz kilkudziesięciu zaproszonych wybitnych przedstawicieli życia gospodarczego i nauki, na której p. minister Gliwicki wygłosił obszernie expose o wynikach dolegających prac komitetu. Następnie odbyła się dyskusja na temat celów międzynarodowej konferencji ekonomicznej oraz prac komitetu przygotowawczego, w której zabrał głos p. podsekretarz stanu Doleżał, postawił: Wierzbicki, Szydłowski, Gościński, Wiślicki, oraz prof. Rybarski, prof. Kostanecki, prezes Młynarski, inż. Cybulski, B. Hesse, dr. M. Barciński i prezes A. Olszewski.

Przypuszczalne zbiory ziemniaków.

Według dotychczasowych obliczeń za wreszcie ogólna ilość ziemniaków wynosi 24637900 kwintali, przy 103 kw. z 1 ha i ogólnej powierzchni, zaś dane pod ziemniaki w ilości 2388000 ha. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy zasiana powierzchnia stanowiła 2358933 ha, a ogólny zbiór 291061378 kw., przy 123 kw. na 1 ha, obecnie przypuszczalny zbiór ziemniaków będzie znacznie niższy i prawdopodobnie nie wystarczy na potrzeby rynku wewnętrznego.

KRONIKA MIEJSCOWA.

(n) Ceny w Wilnie z dnia 19 października r. b.

Ziemniaki: żyto loco Wilno 36 — 37 zł. za 100 kg. owies 32 — 33 jęczmień browarowy 32—34, na kasze 32—33, otręby żytnie 22 — 23, pszenica 24—26 ziemniaki 7-7,50. Tendencja ujemna. Do wóz słaby.

Mąka: pszenna amerykańska 90-95 (w kurocie), 100-105 (w detalu) za 1 kg, krajowa 50 proc. 80—90, 60 proc. 60—70, 70 proc. 50—55, żytnia 50 proc. 55—60, 60 proc. 50—55, razowa 35—40, kartofliana 70-80, gryczana 55—60, jęczmienna 55—60.

Chleb: żytny 50 proc. 55—60, 60 proc. 50—55, razowy 35 — 40 gr. za 1 kg.

Kasza: manna amerykańska 150 160 gr. za 1 kg, krajowa 110—120, gryczana cała 70-80, przcierana 85—90, perłowa 80—95, pęczak 45—50, jaglana 70—80.

Mięso: wotowice 110 — 140 gr. za 1 kg, cielęcizna 180—200, baranie 110—130, wie-

KRONIKA

ŚRODA 20 DZIS

Wsch. s. o g. 4 m 21

Zach. s. o g. 6 m 57

Jana Kant. Ir. Juro Urszuli, Hil.

Spostrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia 19-X 1926 r.

Średnie 759

Temperatura średnia + 2, —

Opad za dobę w mm. 05,

Wiatr przeważający SW

Uwagi: Półpochmurno. Pierwszy śnieg w nocy przyrzeczki i szron. Tendencja barometryczna — stan stały.

URZĘDOWA

(o) Pomoc lekarska dla urzędników. Instytucje rządowe otrzymały okólnik o uchwałę Rady Ministrów w sprawie zmian w państwowej organizacji pomocy lekarskiej dla urzędników. Zmiana polega na tem, że za lekarstwami przepisane przez lekarza umiowanego lub urzędowego, skarb państwa będzie płacił 50 proc., resztę płaci pracownik, za specyfiki zagraniczne skarb pokrywa jedynie 25 proc. należności. Pomoc dentylistyczna znosi się wogóle.

(i) Ustalenie cen drzewa dla ludności. Na mocy ustawy o zaopatrzeniu ludności w drzewo opałowe i budulcowe zajętego w lasach prywatnych Wojewoda Wileński, po zasięgnięciu opinii komisji fachowej, wydał zarządzenie, w myśl którego ceny na te drzewo na październik r. b. pozostają te same jak były ustalone poprzednim zarządzeniem w tej sprawie.

MIEJSKA

(o) Brak quorum. Wyznaczone na poniedziałek, dn. 18 października, posiedzenie miejskiej komisji gospodarczej nie odbyło się z powodu braku quorum, co było skutkiem tego, że Magistrat rozsyłał za prośbą członkom komisji za ledwie na parę godzin przed rozpoczęciem się posiedzenia.

(x) Wyjazd w prezydenta m. Wilna do Warszawy. W dniu 18 b. m. v. prezydent m. Wilna p. Łokuciewski wyjechał do Warszawy, celem wzięcia udziału w posiedzeniu Rady Polsk. Dyrekcji Wzajemnych Ubezpieczeń.

Korzystając ze swego pobytu w Warszawie p. v. prezydent poczynił starania w minist. spraw wewn. w sprawie przedłużenia terminu prac komisji obywatelskich i biur przem. i handlu.

(x) Nowy radny m. Wilna. Wobec zrzeczenia się mandatu radnego m. Wilna przez dr. Ludwika Łukowskiego, jako kolejny kandydat wysunięty został z listy Nr 1 p. Piotr Ostasiewicz.

przowe 230—250, sehab 270—280, boozek 270—280.

Tłuszcz: słonina krajowa i gat. 3.80 — 4.00, il gat. 3.20 — 3.50, smalec wieprzowy 450—480, sadio 380—400.

Nabiał: mleko 40—45 gr. za 1 litr, śmietana 180—200, twaróg 50—100 za 1 kg., ser twarogowy 100 — 180, masło niesolone 520 — 580, solone 450 — 480, desero 580—620.

Jaja: 180—220 za 1 dziesiątek.

Warzywa: karfiol 7—8 gr. za 1 kg., cebula 40—50, marchew 10—15 gr. za 1 kg., pietruszka 5—10 (pęczek), buraki 10—15 gr. za 1 kg., brukiew 8—10, ogórki 250—370 gr. za 100 szt., groch strączkowy 50—60 gr. za 1 kg., fasola strączkowa 40—50 gr. za 1 kg., kapusta świeża 12—15 za 1 kg., kalafior 30 — 50 za sztukę, pomidory 50 — 60 za 1 kg.

Owoce: jabłka 20—50 gr. za 1 kg., gruszki 150—70, śliwki 100—80.

Cukier: kryształ 130-135 (w hur), 135-140 (w detalu), kostka 155 (w hurcie), 176 (w detalu) gr. za 1 kg.

Ryby: liny żywe (brak), śniecie 200 — 250 za 1 kg., szczupak żywe (brak), śniecie 170—200, okonie żywe (brak), śniecie 180—200, karasie żywe (brak), śniecie 130—140, karpie żywe 220-220, śniecie 150—160, leszczyc żywe (brak), śniecie 200—240, sielawa 150—180, wazacje żywe (brak), śniecie 200—250, węgorze 400 — 420, płoć 130—150, drobne 60—100.

Drób: kury 200—500 gr. za sztukę, kurczątka 150—180, kaczki 300—500, bity 300—400, młode 200—220, gęsi żywe 700—1200, bity 500—800 gr. za sztukę.

GIEŁDA WARSZAWSKA

20 października 1926 r.

Dewizy i waluty:

Transz.	Spra.	Kupno.
Dolary	9,00	9,02
Holandja	360,—	360,95
London	43,76	43,87
Nowy-York	9,00	9,02
Paryz	26,75	26,51
Fraga	26,72	26,78
Szwajcaria	174,32	174,76
Wiedeń	128,30	127,62
Włochy	38,62	38,72
Belgia	25,50	25,55
Stokholm	241,25	241,85

Papiery wartościowe

Polityka dolarowa 72,50 (w złotych)	643,50
— kolejowa	87,88 — 87,88
5 pr. pożycz. konw.	45,50 — 45,50
pr. pożycz. konw.	— —
— proc. listy zast.	— —
ziemskie przedw.	36,— —

(x) Zapomogi miejskie.

Magistrat m. Wilna wysygnował w dniu wczorajszym dla gminy żydowskiej w Wilnie 3.000 zł. tytułem wydatków na m-c październik za wydane obiady dla bezrobotnych żydów. Poza tem wysygnował magistrat 2.000 zł. dla kuchni higienicznej w Wilnie i 2.000 zł. dla kuchni Nr 2.

(t) Laboratorium dla sprawdzania liczników toku elektrycznego. Dowiadujemy się, że laboratorium i pracownia sprawdzania liczników toku elektrycznego przy Wileńskim Okręgowym Urzędzie miar jest już ostatecznie, po sprowadzeniu z zagranicy niezbędnych liczników, uruchomione i przyjmuje liczniki do legalizacji.

Zaznaczyć należy, że liczniki przyjmowane są jedynie w godzinach od 9—12 w południe w urzędzie przy ul. Trockiej 10

SZKOLNA.

W Uniwersytecie powszechnym im. A. Mickiewicza zostały rozpoczęte wykłady języków polskiego, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, arytmetyki, buchalterji, korespondencji handlowej. Dalsze zapisy na te przedmioty, jako też na inne, objęte programem, przyjmowane są w sekretariacie zakładu W. Pohlanka 14, drugie piętro. W wyborze przedmiotów or z poziomu wykładów słuchacze mają zupełną swobodę. Kursy mogą być tworzone z każdego przedmiotu w dowolnym zakresie na żądanie pewnej ilości np. 10 osób. Oplaty są możliwie niskie.

(o) Święto szkolne. W związku z przypadającą w roku bieżącym 200 rocznicą św. Stanisława Kostki, jednego z patronów Polski, władze szkolne zarządziły, aby wyjątkowo w tym roku dzień tego świętego, t. j. 13 listopada był wolny od nauk. Młodzież w szkołach wyznaniowych nie katolickich i w szkołach mniejszościowych z niekatolicką młodzieżą może mieć naukę szkolną.

WOJSKOWA.

(o) Zebrania kontrolne. Władze wojskowe wyjaśniły, że na odbywające się od kilku dni zebrania kontrolne wszyscy rezerwiści i pospolitycy winni zgłaszać się punktualnie w dniu przewidzianym przez plan i przed właściwymi komisjami. Powołani do zebrania kontrolnych traktowani są narówni z wojskowymi służby czynnej i za niestawienie się w terminie co do dnia i godziny przed właściwymi komisjami kontrolnymi pociągani będą do odpowiedzialności karnej w myśl wojskowych przepisów karnych (dyscyplinarnych). Na podstawie tych przepisów oficer, przewodniczący zebraniu kontrolnemu, może zarządzić niezwłocznie zaarrestowanie (winnego na przeciąg do 3 dni i odstawiennego na odwach. Zaleca się wobec tego punktualne stawianie się na zebrania kontrolne.

Promocje. W środę dnia 20 b. m. o godz. 12 i pół po poł. odbędzie się promocja absolwentów Wydz. Lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batorego p. Aleksandra i Witkowskiej Józefy i p. Dżwila Feliksa na doktora wszechnauk lekarskich. Wstęp wolny.

AKADEMICKA.

Zebranie akademickie dla wszystkich akademików. Dzień 15 dnia 20 X r. b. środa o godz. 7 m. 15 w auli USB. odbędzie się zebranie informacyjne dla wszystkich akademików i akademików o ideologii Słow. Młodz. Akad. «Odrodzenie». Referat wygłosi p. Zdzisław Plewako, prezes «Odrodzenia». Informacje o działalności «Odrodzenia» w kraju i zagranicą poda sekretarz zarządu. Wstęp wolny.

Nowy prezes Wileńskiego Komitetu Akademickiego. Ostatnio na stanowisku prezesa Wileńskiego Komitetu Akademickiego zasiadł p. Marian Plewako, dotychczasowy prezes p. Maciej Mohl wobec ukończenia uniwersytetu ze stanowiska ustąpił serdecznie zęgnany przez kolegów i udał się już na studia do Paryża.

W poniedziałek ubiegły tj. dnia 18 X r. b. zostały dokonane wybory nowego prezesa, którym został p. Zdzisław Plewako, prezes Słow. Mi. Ak. «Odrodzenie». P. Zdzisław Plewako od paru lat bierze czynny udział w życiu ogólno-akademickim i mimo ukończenia już wydziału prawnego studjuje w dalszym ciągu inne interesujące go gałęzie wiedzy.

Nawiasem dodajemy, że prezesura Wileńskiego Komitetu Akademickiego jest najwyższą godnością w środowisku akademickim.

Wobec zakawokowania jednego miejsca członka Komitetu i II v. c. prezesury na to stanowisko został wybrany p. J. Kopeć z konwentu «Polonia».

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA

Zarząd Kasy chorych m. Wilna na posiedzeniu w dn. 18 b. m. załatwił m. in. następujące sprawy: przyjął do wiadomości komunikat przewodniczącego zarządu z załatwionych spraw przez niego i jego zastępcę; przyjął do wiadomości i stosowania wyjaśnienia i okólniki Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w Warszawie w sprawach: pojęcia wspólnego zamieszkiwania i pomocy członkom rodzin, zamieszkałym poza obrębem działalności kasy chorych, świadczenia z okazji wydania na świat noworoków martwych, wypłaty zaliczek dla matek karmiących, ubezpieczenia bezrobotnych pracowników umysłowych, prawa dobrowolnego ubezpieczenia urzędników państwowych na wypadek choroby, kosztów leczenia członków rodzin obcych kas chorych, szczerpienia przeciwskarylatynowego w kasie chorych; przyjął do wiadomości komunikat dyrekcji w sprawie ukonstytuowania się Rady Lekarskiej przy Naczelnym Lekarzu; w związku z okólnikiem Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w Warszawie w sprawie walki z jaglicą i organizacją kursów uzupełniających dla lekarzy — uchwalił delegować jednego lekarza okuliste na wzmiankowane kursy; przyjął do wiadomości Ustawę z dn. 28 września 1926 r. W sprawie zmiany brzmienia art. 103 i 104 Ustawy o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby z dn. 19. V. 1920 r.

ZEBRANIA I ODCZYTY

Posiedzenie T-wa Ginekologicznego. Pierwsze po przerwie letniej posiedzenie naukowe Wileńskiego T-wa Ginekologicznego odbędzie się we czwartek dnia 21 b. m. o godz. 20-iej w lokalu Państw. Szkoły Położnych w Szp. Św. Jakszka z następującym porządkiem dziennym: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia. 2. Pokazy chorych i preparatów. 3. Dr. Jędrzejewski. Przypadek włókniaka tylnych ścian powięzi miedzyprostej. 4. Dr. Karnicki. Wrażenie z podróży zagranicą. 5. D. Dobrzański «Rzadki przypadek powłokami polowego».

TEATR I MUZYKA.

Teatr Polski (sala «Lutnia»). Dziś niezmiernie wesoła krotoczwilwa W. Rapackiego «Papa się żeni» po raz ostatni w sezonie.

Jutrzejca premiera. Jutro po raz pierwszy «Bitwa pod Waterloo» — satyra węgierska M. Lengwela.

Widulowski, to w którym zajął się cały zespół Teatru Polskiego, oraz liczni stałyści, ilustrowane jest również orkiestra. Rola Napoleona gra L. Wołkiewicz. Główne role w tej sztuce grają: J. Piaskowski, J. Jasińska, T. Płwiński, S. Purzycki i K. Wyrzycki-Wichrowski, który sztukę wyreżyserował.

Południówka niedzielnia. W niedzielę nadchodząca o g. 4 p. pp. grama będzie doskonała sztuka Grzymała «Siedleckie Spadkobierca».

Ceny miejsc najniższe od 15 gr. do 2 zł. Kasa czynna odatnienie do g. 11-iej wiecz. bez przerwy.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

Pożar. W zaś. Kowalewskiej gm. Michałowskiej wskutek niewyjąszonej narażenie przyczyn spaliła się stodoła ze zbożem na szkole Julji Zelmowej. Straty wynoszą 5000 zł.

Samobójstwo. Dn. 18 b. m. otul się esencją octową szeregów. 18 p. p. Mojżesz Finkiel (Kwaszyna 3). Desperata dostawiono do szpitala żydowskiego. Przyczyn samobójstwa nie ustalono.

Ujęcie złodzieja. W nocy na 19 b. m. został zatrzymany bez stałego miejsca zamieszkania M. Sorokin, który niósł worek bielizny. Sorokin p. zymał się, iż bieliznę skradł ze strychu na ul. Ostrobramskiej, lecz nie wskazał dokładnego adresu.

Budowa pomnika Adama Mickiewicza.

(Komunikat Sekcji Prasowo-Propagandowej).

W dniu 18 t. m. zarząd Głównego Komitetu Budowy Pomnika Adama Mickiewicza w Wilnie odbył posiedzenie pod przewodnictwem wiceprezesa Komitetu p. wojewody Raczkiewicza.

Sprawa budowy pomnika jest w fazie następującej.

Termin nadsyłania modeli konkursowych ułżył z dniem 1 m. października. Nadesłano na konkurs wyjątkowo obfitą ilość prac ze wszystkich środowisk artystycznych zarówno w kraju jak zagranicą, a jeszcze sygnalizowane są Komitetowi prace, wysłane przed ostatecznym terminem konkursu a będące w drodze. W chwili obecnej modele konkursowe, niektóre znacznej objętości, dobywane są z pak i gromadzone przejeściowo w jednej z sal uniwersyteckich. Komitet jeszcze nie zdecydował ostatecznie gdzie będą wystawione na widok publiczny.

Jury konkursu stanowią: generał L. Żelkowski (prezes Komitetu Gł. Budowy Pomnika), p. wojewoda wileński, p. prezydent m. Wilna, Artur Górski (literat i esteta, komentator pism Mickiewicza i Słowackiego, autor dzieł «Monsiavut», «Ku czemu Polska szła» etc.), Ferdynand Ruszczyk, Jerzy Remer (dzieje przedstawicieli Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Instytutu Sztuk Pięknych w Krakowie, Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B. w Wilnie, Wydziału Archi-

tektury Politechniki Warszawskiej, takiegoż Wydziału Politechniki Lwowskiej wreszcie Szkoły Sztuk Pięknych w Warszawie.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi 15 listopada r. b. Nagrody wypłacone będą trzy. Pierwsza wynosi 10 000 złotych, druga 8 000 zł, trzecia 6 000 zł.

Natychmiast po ogłoszeniu konkursu otwartą będzie dla publiczności wystawa wszystkich prac nadesłanych na konkurs. Decyzja co do gmachu i sali gdzie mieścić się będzie wystawa zapadnie w najbliższej przyszłości. Nagrodzone modele będą figurowały na wystawie już pod nazwiskiem twórców, zaś reszta prac pod godami konkursowymi.

Przybyli z Warszawy i Krakowa członkowie jury zabawią w Wilnie 3 — 5 dni i będą gośćmi tutejszego społeczeństwa polskiego.

Sekcja finansowa Komitetu Głównego (której przewodniczy dyr. J. Korolec) krząta się energicznie około powiększenia posiadanych funduszy. Koszty już obecnie są niemałe. Komitet pokrywa np. wszystkie wydatki związane z przesyłką do Wilna modeli konkursowych. Komitet prosi usilnie osoby, któreby miały zamiar łożyć na pomnik Mickiewicza w Wilnie, aby raczyły nie zwlekać z wniesieniem składek na ręce dyr. Korolca (nl. Mickiewicza 24).

Bandyci w mundurach litewskich.

Dnia 18 bm. obywatel polski J. Worowski, posiadając przepuszczone przez siebie w rejonie Wojowa granicę do Litwy celem sprzedaży skoszonego siana Po załatwieniu spraw, gdy Worowski powracał do Polski i znajdował się jeszcze po stronie litewskiej, około wsi S-perg-

Krwawa bójka żydów w rabinacie.

W dniu wczorajszym w miejscowym rabinacie dwóch znanych kupców wileńskich żydów zgłosiło się ze swymi świadkami na sąd polubowny. W trakcie rozprawy powstała między zainteresowanymi żydami sprzeczka, rezultatem której było wypędzenie rabinata, a następnie krwawa bójka, połączona ze zdemolowaniem całego rabinatu.

Kto dziś powinien zgłosić się do komisji przemel-dunkowej.

Do I Komisariatu, mieszkający ulic: Straszna Nr 2 (Zawłana 34), 4, 6, 8, 10, 12, (św. Mikołaja 11), św. Mikołaja 15, 7, 9, 13, (Straszna 14).

Do II Komisariatu, mieszkający ulic: Tyzenhauzowska Nr 18 (Szkaplerna 55), Tyzenhauzowska Nr 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32 i 34, Szkaplerna Nr 57 i 59, Szkaplerna Nr 61 i 63 (przy Żaulku), Zaułek bez nazwy — posesje: Lewina Jankielca, Czadrowa Barja, Iwanowej Wasyliś, Rynekulowa Konstantego, Sakowicza Józefa, Astika Bolesława, Olejniczaowej Natalji, Cwikowej Antonij (prawa strona), Hanusza Hirsza (wychodzi na Szkaplerną 63, Ondro Ignacego, Sakowicza Józefa, Krasinkowej Włery, Potaszonok Malwiny, Czystowa Włodzimierza i Kozelczukasa Karola (lewa strona), Szkaplerna Nr 65, 65/67, 67, 69 i 71, Zaułek bez nazwy — posesje (po prawej stronie), Stankowicza Józefa, I. Atyńkiewicza, K. Siemkiewiczowej, I. Wirszatowicz, S. Rakowski, N. Sanktorowej i P. Lipińskiego. Po lewej stronie M. Atyńkiewicza, K. Prostakiszew, Sanktorowej, K. Aleksiejewa i N. Sanktorowej, Szkaplerna Nr 73, Szkaplerna — pomiędzy 73—75 posesje: Gazpedowicza Oajpa, Mrkoszy Józefa, Br. Tworogajca, O. Jobowskiego Jana, Atyńkiewicza Marji, Ameljanowa Jana, Nijobrenowa, Rypinji i Miklaszew-

Kapitan Orliński w Wilnie.

Młody, dość pełny, bez zarzutu na twarzy o pięknych, pełnych męskości rysach, wprost czarujący objęciem się i zachowaniem, niesłychanie skromny, ujmujący prostotą i szczerością — oto jakim myśmy go tu widzieli. Krótko. Przyleciał z Lublina, opowiedział nam swe przeżycia bohaterkie — i odjechał do Łodzi, do Katowic. Wszędzie go widzieć pragną, usłyszeć go, i nacieszyć się i naciąknąć jego widokiem.

To, co w przepelnionej sali teatru na Pohulance mówili nam kapitan Orliński zaliśmy — z gazet. Oczywiście w streszczeniu, w głównych liniach. To też epizodów bardzo ciekawych i barwnych nasłuchaliśmy się mnóstwo, a już co do pochwał, niemal entuzjastycznych dla japończyków i ich kraju, kap. Orliński chyba nikomu przesięgnąć siebie nie dał. Uderzało też niezmiernie dodatnie wywierając wrażenie, jaknajczystsze wysuwanie przez prelegenta na plan pierwszy osoby towarzysza lotu, sierżanta Kubiaka (który do Wilna nie przybył). Ta baczność nieustanna o wymiarzenie najskrupulatniejszej sprawiedliwości Kubiakowi wzmogła jeszcze bardziej gorące sympatie, które wielki nasz lotnik tu u nas zdobył i które w owacyjnym przyjmowaniu go i oklaskiwaniu znalazły huczny wyraz.

Naracji nie powtarzamy. Poświęciliśmy w «Słowie» nie jedną setkę wierszy druku opisowi lotu Warszawa—Tokio—Warszawa. Pośpieszamy tylko dołączyć nasz okłask do powszechnego oklasku.

Niezłotocznie po prelekcji, która trwała prawie trzy godziny, zasiadł kap. Orliński w jednej z sal hotelu George'a do wspólnej uczy, którą go podejmowało grono osób bądź

TANIO

Kręwy róż do nabyla w dowolnej ilości. Antokolska 137. Siemkiewicz.

Kupuje każdą ilość

sera litewskiego

Warszawa, Podwale 5, «Kujawy».

Święto pułkowe 13 p. uł. wil.

Święto pułkowe 13-go pułku Ułanów Wileńskich obchodzone było w dniach 16-go i 17-go b. m., tym razem bez zaproszonych gości w kole...

Uroczystość rozpoczęła w sobotę dn. 16-go o 10-tej mszą świętą za dusze poległych ułanów i oficerów pułku w walkach o niepodległość z...

Tegoż dnia popołudniu odbył się uroczysty obiad wspólny ułanów z korpusem oficerskim i oficerami rezerwy...

W niedzielę 17-go po mszy świętej w kaplicy garnizonowej odbył się uroczysty obiad korpusu oficerskiego...

Liczne toasty rozpoczął d-ca pułku pułkownik Kunicki, podnosząc w przemówieniu znaczenie święta pułkowego...

Liczne następne toasty kolejno...

wznosili: major Ważyński od imienia 11-go pułku lotniczego, p. St. Rzewuski i ppor. Jan Tyszkiewicz od imienia oficerów rezerwy i liczni oficerowie pułku...

Uroczysty dzień zakończono wieczorem w gronie rodzin oficerów pułku z tańcami, które przeciągnęły się do późnej nocy.

NADESLANE

Idealna Pasta do zębów. Krem Perłowy. Ilnatowicza, Lwów.

CZY JESTEŚ CZŁONKIEM L. O. P. P.

PRZETARG

na objekty wodne w Województwie Wileńskim

Dnia 28 października 1926 roku o godz. 10 rano w Wydziale Rolnictwa i Weterynarii Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie (Wilno, plac Marji Magdaleny Nr. 2, pokój Nr. 27) odbędzie się przetarg na wydzierżawienie niżej wymienionych obiektów wodnych, a mianowicie:

Table with columns: Nr. Nr. grupy, Wyszczególnienie obiektów wodnych, GMINA, Najbliższa stacja kolejowa, Odległość obiektu od stacji kolejowej w km, Obszar obiektu w ha, Cena wywoławcza roczna w kg. ryby (od 1 ha, Za cały obszar), Termin dzierżawy (od, do).

POWIAT WILEŃSKO-TROCKI

POWIAT ŚWIĘCIAŃSKI

POWIAT BRASŁAWSKI

POWIAT POSTAWSKI

POWIAT DZISIEŃSKI

POWIAT WILEJSKI

Uwagi: Grupy Nr. 1, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 9, 26, 31, 33-a, 34, 39, 32, 49 — będą zdjęte z licytacji o ile do dnia 28 października 1926 roku dotychczasowi dzierżawcy opłacą zaległą tenutę dzierżawną.

Wszelkich informacji, dotyczących warunków przetargu udziela Inspektorat majątków państwowych Wydział Rolnictwa i Weterynarii od godz. 11 do 13 codziennie oprócz dni świątecznych.

Wilno, dnia 30 września 1926 roku. Za Wojewodę (—) S. Ławrynowicz Inspektor Majątków Państwowych.

RADIO NA RATY! Hurt! Detail NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO! Odbiorniki kompletne — CZĘŚCI SKŁADOWE. T-wo „Elektrit” Wilno, Wileńska 24

WĘGIEL GÓRNOŚLĄSKI OPAŁOWY z najlepszych kopalń, o najwyższej kaloryjności. FOLECA z dostawą do domów. Zygmunt Nagrodzki ZAWALNA 11-a. SKŁAD MASZYN.

SAROTTI Sp. Akc. kakao. podjęła się produkcji kakao. które ukazało się w sprzedaży w 2 ch gatunkach I gatunek «SAROTTI» — KAKAO. II » „KONSUM» AKAO. Wszelkie gatunki swoim wyśmienitym smakiem, delikatnym aromatem, oraz zawartością tłuszczów i pożywnością przewyższają wszystkie dotychczasowe gatunki zagranicznego kakao.

MIESZKANIA w centrum miasta 3-5 pokojowe go poszukuje natychmiast. Dzierżawę opłacę z góry. Oflerty do Biura Ogłoszeń St. Grabowskiego Garbarska 1.

Dr. G. Wolfson weneryczne, moczościowe i skórne, ul. Wileńska, 7.

Młoda intel. panna posiada dosk. jęz. franc. z wielol. prakt. poszukuje lekcyj lub posady do dzieci za pokój i utrzym. Rzeczna 11-9

Zgub. dokument wojsk. wyd. w 1925 r. przez 5 p. p. Legionów w Wilnie na imię Wojciecha Mościckiego, zam. w Wołkowyżu, unieważnia się

Zgub. zaświadczenie, wyd. przez Urząd gm. Mejszagolskiej za L. 55 na imię Józefa Michalkiewicza o zarejestrowaniu się jako roznika 1907, unieważnia się

Zgub. książ. wojsk. wyd. przez P. K. U. Wilno, na imię Jana Białuńskiego, zam. we wsi Szarkiszczach gm. Podbrzeskiej, unieważnia się

Zgub. książ. wojsk. wyd. przez P. K. U. Wilno na imię Józefa Maszety, zam. we wsi Sawiryżna gm. Bystrzyckiej, unieważnia się

DO WYNAJĘCIA mieszkanie 6 sio pokojowe ze wszystkimi wygodami, Zygmuntowska 20-7 od 3-5 popoł.

Miejski Kinematograf KULTURALNO-OSWIATOWY SALA MIEJSKA (ul. Ostrobramska 5) KASA CZYNNA: w niedzielę i święta od godz. 2-iej, m. 30, w owszednie dni od godz. 3 m. 30

„CUD WILKÓW” dziejowy dramat w 8 akt. z prologiem p-g powieści H. Dupuy-Mazuel'a. Orkiestra pod dyre cją Kapelmistrza p. W. Szczepańskiego. CENA BILETÓW Parter — 50 gr., Balkon — 20 r.

Kino-Teatr „Helios” ul. Wileńska 38. Dziś! Film, o którym będzie mówić całe Wilno! Wielkie monumentalne arcydzieło! „POŻAR SERCA” Tragedja namigniętości ludzkiej.

W rol. gł. namiętniejszy mężczyzna świata JAQUE CATELAIN i chluba sceny franc. Emmy Lynn w filmie: PAMIĘTNY ROK 191. w PETERSBURGU później w PARYŻU. Zachwycający film dla wszystkich!

W Uniwersytecie powszechnym im. A. Mickiewicza wykłady zostały rozpoczęte. Przyjmowane są dalsze zapisy. Opłata wynosi za 3 godz. tygodniowo polski i arytmetyka 3 złote miesięcznie, języki obce, literatura, przedmioty handlowe, kreslenie i inne 5 zł. miesięcznie. Zapisy przyjmuje sekretariat W. Pohlanka 14, drugie piętro od 6-8 wiecz.

Dnia 19 października 1926 roku strażoną została torebka damska brązowa ze srebrnym monogramem I. B. zawierająca ważne dla mnie dokumenty: dowód osobisty na imię Marjanny Ireny Kraheleskiej, metryka urodzenia i akt ślubu oraz dwa kwity lombardowe za Nr Nr 27748 i 27747. Proszę o zwrot dokumentów listownie do Administracji «Słowa» lub na ulicy Załozie Nr 4 m. 3.

Dla pp. Fryzjerów Konkurencyjne Tanu WODA KOŁONSKA FRYZJERSKA 1 kg. ca 450 zł. 3 75 Wysyłka na prowincję odwrotnie Opakowanie po renach własnych poleca Skład Apteczny i Kosmetyczny M. Deblessem Wilno, ul. Trocka 20.

Rolnicy! kartofle którzy mają na sprzedaż proszeni są o zwrócenie się w tej sprawie do Spółdzielni Rolnej Kresowego Zw. Ziemian ul. Zawalna Nr 1, tel. 1-47.

Drzewka owocowe: jablonie, grusze, śliwki, czereśnie wiśnie i t. p. poleca Zakład Ogrodniczy W. Plebańczyk TARGOWA 25 t. j. (Rossa — na przeciw kamiennego mostu.)